

Sekretariatet
Maria Walther

Hälso- och sjukvårdsnämnden

HSN/572/2026
2026-08-04

Nationell samfinansiering av biobanken för navelsträngsblod

Ärendebeskrivning

Stamceller används vid bland annat livshotande tillstånd hos barn med allvarliga immunbrister och hos personer med leukemi eller andra blod- och cancersjukdomar, exempelvis vid benmärgstransplantation. Svårigheten vid denna typ av behandling är att hitta en lämplig donator. I första hand undersöker man anhörigas möjligheter att vara donator. Om detta inte går finns två ytterligare alternativ för att hitta stamcellsdonatorer: Tobiasregistret och biobanken för navelsträngsblod.

Tobiasregistret - Årligen transplanteras ca 300 patienter i Sverige med donerade stamceller. Donatorer rekryteras från hela landet och registret samarbetar med universitetssjukhusen så att det ska vara möjligt att donera oavsett geografisk tillhörighet. Om man trots detta inte hittar en lämplig donator återstår alternativet med navelsträngsblod.

Nationella Navelsträngsblodbanken - Patienter som behandlas med stamceller från navelsträngsblodbanken har oftast inget annat behandlingsalternativ då matchning saknas i Tobiasregistret och ingen anhörig bedömts som lämplig donator för ev transplantation. Stamceller kan tas fram ur en stor mängd navelsträngsblod som behandlingsalternativ då inga andra val finns.

Den Nationella Navelsträngsblodbanken är en nationell verksamhet, och baseras på insamling av kvarstående blod i moderkakan och navelsträngen efter genomförd förlossning. Verksamheten har behov av grundfinansiering och förslaget från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, är att det sker solidariskt från respektive region utifrån befolkningsmängd.

Utifrån detta har SKR meddelat Förbundsstyrelsens beslut (SKR2025/03245) med rekommendation till landets alla regioner att betala 0,50 kr per invånare för biobankning av navelsträngsblod för åren 2026 och 2027. Under 2026 ska en oberoende hälsoekonomisk analys genomföras som underlag inför beslut efter 2027. Frågan har stämts av med Nationella Vävnadsrådet och hälso- och sjukvårdsdirektörerna i januari 2026. Nätverket för hälso- och sjukvårdsdirektörerna ställde sig bakom förslaget om fortsatt drift av navelsträngsblodsbanken enligt ovan.

Under 2025 var Region Jämtland Härjedalen med för första gången, och bidrog med ca 0,45 kronor per invånare, då detta är en viktig vårdåtgärd för patientsäkerheten nationellt och regionalt inom Region Jämtland Härjedalen. Kostnaden för Region Jämtland Härjedalen blir ca 60 000 kr per år för åren 2026 och 2027 och finansieras inom laboriemedicins budget.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen betalar 0,50 kr per invånare och år till biobanken för navelsträngsblod för åren 2026 och 2027.
2. Kostnaden tas inom laboratoriemedicins budget, kostnadsställe 1745, som sedan konsolideringen september 2025, utgör en del av Laboratoriemedicin.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Meriana Findakly
Verksamhetschef Laboratoriemedicin, och
Regionens Biobanksansvarig

Utdrag till

Verksamhetschef Laboratoriemedicin och Regionens Biobanksansvarig